

Grochowski Łukasz

Gdański Oddział

Stowarzyszenia Archiwistów Polskich

PROPOZYCJE ZMIAN STATUTU STOWARZYSZENIA ARCHIWISTÓW POLSKICH

W dzisiejszym wystąpieniu chciałbym omówić propozycje zmian Komisji Statutowej, które zostaną przedłożone do akceptacji na Krajowym Zjeździe Delegatów w Kielcach we wrześniu 2017 roku. W prezentacji głównie skoncentruje się na merytorycznych zmianach proponowanych przez Komisję Statutową i wymienię jakie są zapowiadane zmiany korekcyjne. Po prezentacji zapraszam do dyskusji i kolejnych propozycji zmian w naszym statucie. Dla formalności podam, że pierwszy statut naszego Stowarzyszenia zatwierdzony został już ponad 50 lat temu – 31 stycznia 1966 r. Aktualnie omawiane propozycje odnoszą się do Statutu uchwalonego na XIV Krajowym Zjeździe Delegatów Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w dniu 8 września 2012 r. W składzie Komisji Statutowej znaleźli się Paweł Gut – jako przewodniczący oraz Roland Banduch i Jan Miłoś jako członkowie Komisji.

Pierwsza uwaga Komisji odnosi się do postanowień ogólnych Statutu i dotyczy konieczności zmiany zapisu o ustawie: Prawo o Stowarzyszeniach, która znowelizowana została 7 kwietnia 1989 r. Ponadto Komisja uważa, że w sprawie zgodności naszego Statutu z obowiązującym prawem Zarząd Główny powinien skorzystać z porady prawnika. Komisja Statutowa proponuje, aby z celów Stowarzyszenia wykreślić słowa archiwoznawstwa oraz dyscyplin pokrewnych, co jej zdaniem jest już niepotrzebne, bo wynika z szeroko rozumianej definicji archiwistyki. Słowo to w aktualnym statucie występuje dwa razy. Komisja chce, aby ze statutu usunąć martwy zapis o realizowaniu przedsięwzięć organizacyjno – prawnych i naukowo – badawczych dotyczących archiwów rotacyjnych, które gromadzą i przechowują dokumentację niearchiwalną likwidowanych lub funkcjonujących jednostek organizacyjnych oraz o podejmowaniu starań o modernizację wyposażenia technicznego archiwów szczególnie w zakresie konserwacji archiwaliów i tworzenia systemów naukowej informacji. Z kolei w poprawionym statucie ma pojawić się zapis w rozdziale III ustępu 15 o członkach zagranicznych, bo i tak o nich mowa w dalszej części statutu. Komisja chce zmniejszyć czas trwania kadencji władz stowarzyszenia z pięciu do czterech lat. Proponuje także przenieść prerogatywę wyboru prezesa na Krajowy Zjazd Delegatów – w osobnych wyborach. Propozycją Komisji Prezes miałby dobierać członków Prezydium z pośród wybranych przez Zjazd Delegatów członków Zarządu Głównego lub dokooptowywanych do Zarządu Głównego. Odwołując się do konstytucyjnych praw obywatela

Komisja chce znieść zakaz zasiadania we władzach pracownika firmy o zarejestrowanej działalności gospodarczej w zakresie usług archiwalnych. Kolejną propozycją Komisji Statutowej jest zwoływanie Krajowego Zjazdu Delegatów co cztery, a nie jak jest dotychczas co pięć lat. Komisja chce zwiększyć liczbę członków Stowarzyszenia na jednego delegata z dotychczasowych dziesięciu na 15. Mniejsza o blisko połowę liczba delegatów ma zdaniem Komisji skutkować zmniejszeniem liczebności poszczególnych gremiów władz SAP. W propozycjach Komisji pojawia się również propozycja zmniejszenia liczby członków Zarządu Głównego do piętnastu (aktualnie jest od 23 do 27). Zdaniem Komisji uzasadnione to jest zmniejszeniem liczby delegatów i ma pozwolić lepiej prowadzić działalność zarządu. Kolejna zmiana dotyczy wykreślenia zapisu o tym, że na pierwszym posiedzeniu Zarząd Główny wybiera ze swego grona Prezydium Zarządu Głównego złożone z Prezesa Stowarzyszenia, trzech wiceprezesów, sekretarza generalnego, skarbnika, a także dwóch członków Zarządu Głównego. Zapis ten jest konsekwencją proponowanej przez Komisję zmiany o wyborze Prezesa Zarządu Głównego SAP już podczas Krajowego Zjazdu Delegatów. Komisja chce dodać zapisy o tym, żeby Prezes Zarządu Głównego z pośród członków Zarządu Głównego lub członków dokooptywanych w liczbie nie większej niż 1/3 składu wybranego przez Krajowy Zjazd Delegatów oraz, żeby kierował pracami Zarządu Głównego i prezydium, a zasady i tryb działania Zarządu Głównego i jego Prezydium ustalał regulamin uchwalony przez Zarząd Główny. W opinii Komisji Statutowej wybór prezesa zarządu przez Krajowy Zjazd Delegatów ma dać jemu mocniejszy mandat do kierowania pracami zarządu, jego prezydium i stowarzyszenia. Konsekwentnie Komisja proponuje usunąć zapis o powoływaniu i odwoływaniu przez Zarząd Główny Prezesa Stowarzyszenia i członków Prezydium Zarządu Głównego, gdyż ten ma być powoływany na Krajowym Zjeździe Delegatów. Komisja chce także usunąć zapis o obowiązku Zarządu Głównego składania sprawozdań ze swojej działalności Krajowemu Zjazdowi Delegatów, gdyż i tak składa je już Prezes Zarządu Głównego. Kolejna zmiana odnosi się do powoływania i odwoływania Biura Zarządu Głównego przez Prezydium Zarządu Głównego, a nie jak dotychczas Zarząd Główny. Komisja proponuje też, aby wykreślić zdanie: w przypadku tworzenia Koła na obszarze województwa, w którym nie ma Oddziału Stowarzyszenia, Koło powołuje Zarząd Główny, wyznaczając jednocześnie Oddział sprawujący opiekę nad tym Kołem. Wyjaśnia to tym, że Stowarzyszenie nie musi się kierować granicami administracyjnymi, a Koło tworzą członkowie należących do jakiegoś oddziału, więc ten oddział będzie „patronem” koła i koło nie może powstać poza oddziałem. Komisja Statutowa chce, aby Zarząd Główny mógł powołać sekcje na wniosek 30, a nie jak dotychczas 10 członków Stowarzyszenia. Uzasadnia to tym, że sekcje powinny zakładać więcej członków SAP, niż uprawnionych do założenia Oddziału (czyli 15).

Komisja proponuje też poprawki korekcyjne. Zauważyła, że w jednym miejscu brakuje zwrotu ust.1., przy zwrocie odznaka za Zasługi cudzośćwów ma się pojawić dopiero po słowie odznaka. Dostrzegła też błąd w słowie składki, wcześniej było składniki. Proponuje też aby zamiast skrótu Centrum podawać cały zwrot Krajowe Centrum Edukacji Archiwalnej. Naturalną zmianą w statucie będzie odnotowanie w przepisach przejściowych i końcowych zmiany terminu przystosowania zasad do wymogów niniejszego statutu z 2013 r. na rok 2018.

Z mojej strony chciałbym jeszcze przedyskutować dodanie kilku słów do punktu o organizacji zjazdów, konferencji i seminariów naukowych, odczytów, wystaw, spotkań, a mianowicie: warsztatów, festiwalu, a zwłaszcza Międzynarodowego Dnia Archiwów, które ustanowione zostało podczas 16. Międzynarodowego Kongresu Archiwów w Kuala Lumpur (Malezja). Zastanawiam się też nad dopisaniem Światowego Dnia Dziedzictwa Audiowizualnego, które zatwierdzone zostało przez Organizację Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO). Ponadto zastanawiam się nad dopisaniem jakiegoś zapisu w statucie o drodze ubiegania się o odznakę z logo Stowarzyszenia Archiwistów Polskich, zapisu o zawieszeniu członkostwa oraz zapisu o możliwości ponownego przystąpienia do Stowarzyszenia. Ostatnia moja sugestia dotyczy wycofania zakazu zasiadania we władzach obieralnych Stowarzyszenia członka Stowarzyszenia prowadzącego profesjonalnie zarejestrowaną działalność gospodarczą w zakresie usług archiwalnych, który to zapis może w pewien sposób ograniczać na przykład wycieczki dla członków Stowarzyszenia do magazynów firm przechowujących płaćnie dokumentację.

Chciałbym poinformować, że wszelkie uwagi, propozycje i opinie nad zmianami w statucie można przesyłać do 3 marca br. na adres sap-prezes@archiwapomorskie.pl.

Bardzo dziękuję za uwagę.